

від усіх поданих звітів [4, с. 4]. Ще один важливий напрямок діяльності – стимулювання інвестиційного клімату, зростання економіки, створення різних конкурентних умов для всіх суб'єктів господарювання, справедливе застосування чинного законодавства, обмеження можливості корупційних проявів.

Законопроектом встановлюється особливий режим оподаткування з ПДВ і по податку на прибуток. Від сплати ПДВ суб'єкти господарської діяльності, які реалізують інвестиційні проекти, практично не звільняються, але їм надається право оформити податковий вексель з відстроченням сплати податку на 60 днів. А з податку на прибуток на перші п'ять років встановлюється нульова ставка податку, а на другі п'ять років – ставка в розмірі 50% від звичайної-тобто в розмірі 8%, а не 16% – ставка податку на прибуток, яка буде діяти в Україні у 2018 р.

Тому для удосконалення податкової системи, функцій податкової служби, необхідно: спростити порядок проведення річних перерахунків на доходи фізичних осіб; дати додатковий час для адаптації до нових форм надання інформації податковим органам при використанні реєстраторів розрахункових операцій; встановити додаткові обмеження для невиїзних перевірок; удосконалити порядок і скорочені терміни реєстрації платників ПДВ; врегулювати питання обліку збитків минулих років; надати право платникам податків самостійно відчужувати майно, що перебувають у податковій заставі.

Література

1. Історія української державності: етапи становлення податкової служби України // Вісник податкової служби України. – 2011. – С.13.
2. Бондаренко В., Клименко А. Наполнение бюджета // Налоговый курьер. – 2012. – №8. – С. 6.
3. Бондаренко В. Налоговый контроль // Налоговый курьер. – 2012. – №8. – С.6.
4. Бондаренко В. Подведены итоги, намечены перспективы // Налоговый курьер. – 2012. – №8. – С.4.

Черепін С.М., Шумаєва О.О., к.держ.у., доц.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПРОЕКТНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

У динамічних ринкових умовах проблема мінімізації ризиків у процесі реалізації різних типів проектів стає особливо актуальною. Відсутність повної інформації, існування протидіючих тенденцій, елементи випадковості та інші економічні умови господарювання обумовлюють важкопрогнозованість процесу управління. Більшість проектних рішень приймається в умовах невизначеності та економічного ризику. Саме тому ризик-менеджмент є однією з найважливіших складових ефективною проектною діяльністю.

В кризових умовах розвитку економіки проблема мінімізації ризиків в процесі реалізації різних типів проектів стає особливо актуальною. Кожний господарюючий суб'єкт, що орієнтований на економічне зростання, під час планування нового проекту повинен брати до уваги велику кількість різноманітних факторів, які безпосередньо впливають на його виконання. Разом із тим, на сьогоднішній день лише невелика кількість підприємств здійснює заходи, достатні для того, щоб захистити свої проекти від подібних загроз. Саме тому проблема мінімізації ризиків стає все більш значущою.

Теоретичні та методичні аспекти проектного ризику відображені в роботах провідних вітчизняних та зарубіжних вчених: Н. Адамової, Л. Батенка, С. Бушуєва, В. Василенка, М. Грашина, О. Загородніх, Л. Кобиляцького, В. Ліщинської, І. Мазур, М. Ньюєлла та ін. Проте, проблема формування комплексного підходу до управління ризиками в проектному менеджменті залишається недостатньо розробленою та потребує подальших досліджень у напрямку пошуку механізмів управління проектними ризиками.

Ризик – це невизначена подія або умова, яка у разі виникнення має позитивну або негативну дію на репутацію компанії, призводить до придбань або втрат в грошовому вираженні. Найчастіше ризик розглядається як вірогідність зазнати збитків або втратити вигоду [1].

На думку А. Пересади ризик визначається як відхилення сподіваних результатів від середньої або сподіваної величини. Його також можна розглядати як шанс мати збитки або одержати дохід від інвестування у певний проект [2].

Система ефективного управління проектними ризиками потрібна для забезпечення стійкого безперервного функціонування і розвитку компанії шляхом своєчасної ідентифікації, запобігання або мінімізації ризиків, що є загрозою для бізнесу і репутації компанії, здоров'я персоналу, а також майнових інтересів акціонерів та інвесторів при реалізації проектів [1].

Управління ризиками – це процеси, пов'язані з ідентифікацією, аналізом ризиків і ухваленням рішень, які включають максимізацію позитивних і мінімізацію негативних наслідків настання ризикових подій [3].

Під проектним ризиком розуміють, як правило, мінливість у величині очікуваних грошових потоків проектів. Взагалі, чим більшою є невизначеність стосовно відповідних ринків, технологій та вартісних факторів, тим вищим є рівень проектного ризику. Усю роботу з управління проектами можна звести до боротьби з ризиками, які можуть перешкодити проекту завершитися у визначений термін, в рамках бюджету і з необхідним рівнем якості [4].

Провідні науковці в галузі управління проектами рекомендують управляти ризиками в чотири етапи:

- ідентифікація (виявити ризики, які можуть завадити цілям проекту);
- аналіз (визначити, які з виявлених ризиків найбільш небезпечні);
- планування (спланувати найбільш небезпечні ризики);
- моніторинг і контроль (підтримувати план проекту і список ризиків в актуальному стані) [4].

Американський Інститут управління проектами (PMI), який розробляє і публікує стандарти в галузі управління проектами, переробив розділи, що регламентують управління ризиками. У новій версії РМВОК описані шість процедур управління ризиками проекту:

1. Планування управління ризиками – визначення підходів і планування діяльності з управління ризиками проекту.
2. Ідентифікація ризиків – визначення ризиків, здатних вплинути на проект, і документування їх характеристик.
3. Якісна оцінка ризиків – якісний аналіз ризиків і умов їх виникнення з метою визначення їх впливу на успіх проекту.
4. Кількісна оцінка – кількісний аналіз вірогідності виникнення і впливу наслідків ризиків на проект.
5. Планування реагування на ризики – визначення процедур і методів з послаблення негативних наслідків ризикових подій і використання можливих переваг.
6. Моніторинг і контроль ризиків – моніторинг ризиків, визначення ризиків, які залишаються, виконання плану управління ризиками проекту і оцінка ефективності дій з мінімізації ризиків [3].

Першим етапом організації ризик-менеджменту має бути визначення мети ризику та ризикових вкладень. Мета ризикових вкладень капіталу – отримання максимального прибутку. Цілі ризику і ризикових вкладень повинні бути чіткими, конкретизованими і відповідними ризику і капіталу.

Наступним важливим моментом в організації ризик-менеджменту є отримання інформації про навколишнє оточення, що необхідна для ухвалення рішення на користь тієї чи іншої дії. Аналіз інформації та урахування оцінок ризику дозволяє правильно визначити ймовірність настання події, виявити ступінь ризику й оцінити його вартість.

Найбільш розповсюдженими методами зниження ризику вчені вважають:

1. Розподіл ризику між учасниками проекту. Базується на передачі частини ризику співвиконавцям, що здійснюється в процесі підготовки плану проекту та контрактних документів. Для кількісного розподілу ризику в проектах можна використовувати модель,

засновану на «дереві рішень». При цьому, кожен учасник виконує запланований проектом обсяг робіт та відповідає за конкретну частину ризику у випадку невиконання проекту.

2. **Страховання.** Являє собою систему відшкодування втрат страхувальниками при виникненні страхових випадків із спеціальних страхових фондів, які формуються за рахунок страхових внесків, що виплачуються страхувальниками. Страховання ризику здійснюють у тому випадку, коли учасники проекту не спроможні забезпечити реалізацію проекту за настання тієї чи іншої ризикової події власними силами. Страховання ризику є, по суті, передачею певних ризиків страховій компанії. Як правило, це здійснюється за допомогою майнового страхування та страхування від нещасних випадків.
3. **Зниження ризику в плані фінансування.** Полягає у створенні достатнього запасу міцності, який урахував би такі види ризиків:
 - ризик незавершеного будівництва (додаткові витрати і відсутність запланованих на цей період доходів);
 - ризик тимчасового зниження обсягу продажів продукції проекту;
 - податковий ризик (неможливість використання податкових пільг та переваг, змінення податкового законодавства);
 - ризик несвоєчасної виплати заборгованості з боку замовника.
4. **Резервування коштів на покриття непередбачених витрат.** Дозволяє компенсувати ризик, який виникає в процесі реалізації проекту, і, тим самим, компенсувати збої у його виконанні. Резервування коштів є способом боротьби з ризиком, який передбачає встановлення співвідношення між потенційними ризиками, що впливають на вартість проекту, та розміром витрат, необхідних для подолання збоїв у його виконанні.

Література

1. Система управління ризиками [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pmppractice.ru/standarts/risks/>.
2. Пересада А.А. Інвестиційне кредитування: метод. лист / Пересада А.А., Майорова Т.В. – К.: КНЕУ, 2002.
3. Управление ризиками проекта [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://www.iteam.ru/publications/project/section_36/article_382.
4. Управление ризиками [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://habrahabr.ru/blogs/pm/73571>.